

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 1Co/5/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1321200756
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ayše Pružinec - Eren
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1321200756.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ayše Pružinec Eren a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a JUDr. Zuzany Kučerovej v právnej veci navrhovateľky: T. X., Z.. XX. XX. XXXX, B. R.. E. L. Č.. XX, B., zastúpená: Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., IČO: 36 836 460, Ďumbierska ul. č. 3F, Bratislava, proti odporcovi: K. X., Z.. XX. XX. XXXX, B. R.. E. L. Č.. XX, B.K., o nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo dňa 05. februára 2021, č. k. 16C/17/2021 - 37, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a

Odporcovi p r i z n á v a n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť nevstupovať do bytu Č.. XXX, Z.C. Q. na X. X.. B. L. Q. Č. XXXX, V.: E.. L. XX, X. na X. X. J. „. X.. Č.. XXXX/X T. XXXX/X, M. na E. V. C.. XXXX, pre A. Ú.I. V., H. B. - F.. Č.. Z. F., H. B. D. (výrok I.), žalovanému zakázal približovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov (výrok II.) a žalobkyni uložil povinnosť v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia podať žalobu podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka o obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva žalovaného k B. Č.. XXX, Z. Q. na X. X.. B. L. Q. Č. XXXX, V.: E.. L.J. XX, X. na X. X. J. „. X.. Č.. XXXX/X T. XXXX/X, M. na E. V. Č.. XXXX, pre A. Ú. V., H. B. - F.. Č.. Z. F., H. B. (V. D..) a zároveň jej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 325 ods. 2 písm. e), h), § 328 ods. 2, § 329 ods. 1 veta prvá C. s. p. a vecne tým, že žalobkyňa potrebným spôsobom osvedčila zákonné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia (v zmysle § 325 ods. 1 C. s. p.), ktorými je potreba bezodkladne upraviť pomery strán, a preto jej návrhu vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e) C. s. p. a uložil žalovanému povinnosť nevstupovať do B. Č.. XXX, Z. Q. na X. X.. B. L. Q. Č. XXXX, V.: E.. L. XX, X. na X. X. J. „. X.. Č.. XXXX/X T. XXXX/X, M. na E. V. Č.. XXXX, pre A. Ú. V., H. B. - F.. Č.. Z. F., H. B. D. a podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p. povinnosť nepribližovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, keď považoval potrebné nariadiť navrhované neodkladné opatrenie ako formu preventívneho riešenia problematiky fyzického a psychického násillia žalovaného voči žalobkyni, ale aj voči ich deťom, ktorého účelom je rýchla právna úprava situácie medzi stranami sporu a ktoré smeruje k ochrane telesnej a psychickej integrity žalobkyne. Uviedol, že mal z obsahu predložených listín dostatočným spôsobom osvedčené tvrdenia žalobkyne ohľadom násillného správania žalovaného voči nej, ako aj ďalším blízkym osobám, maloletým deťom, a preto dospel k záveru o dôvodnosti navrhovaného neodkladného opatrenia spočívajúce v zákaze žalovaného vstúpiť do bytu a približovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Poukázal na skutočnosť, že z opísaného

skutkového deja a pripojených listín (lekárske potvrdenie, lekárska správa, čestné prehlásenie sestry žalobkyne, záznam z mediátorského rozhovoru) mal dostatočne osvedčené, že žalovaný sa dňa 30. 12. 2020 voči žalobkyni dopustil fyzického násillia v úmysle zmocniť sa jej mobilného telefónu, ktorého následkom boli viaceré zranenia žalobkyne (pomliaždeniny v oblasti hrudníka, hematóm v okolí ľavého oka a opuchnuté zápästie), ako aj poškodenie mobilného telefónu žalobkyne, a preto skonštatoval, že zo strany žalovaného došlo k úmyselnému fyzickému aktu, ktorým bola žalobkyni spôsobená ujma na zdraví, majetku, čím došlo k zásahu do jej telesnej integrity a keďže svedkami a účastníkmi tohto fyzického násillia boli aj ich maloleté deti, ktoré na danú situáciu reagovali plačom a vystrašením, došlo zároveň týmto činom žalovaného aj do zásahu do duševnej integrity maloletých detí strán sporu. Uviedol, že samotný žalovaný nazval tento svoj čin agresívnym a skratovým konaním, pričom už predošlé správanie žalovaného zachytené v textových správach z roku 2018 a 2019 naznačuje určitú psychickú formu násillia žalovaného voči žalobkyni, keď znevažoval jej prácu čašníčky, ponižoval ju, vyhrážal sa jej vyhodnením vecí alebo tým, že ju zničí. Súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že mal z predložených listín preukázané, že žalobkyňa a žalovaný uzavreli dňa 10. 10. 2009 manželstvo, z ktorého pochádzajú štyri maloleté deti, XX J. P., XX J. T., X J. M. T. X J. Č. Š., ako aj skutočnosť, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi B. Č.. XXX, Z. Q. na X. X.. B. L. Q. Č. XXXX, V.: E.. L. XX, X. na X. X. J. „, X.. Č.. XXXX/X T. XXXX/X, M. na E. V. Č.. XXXX, pre A. Ú. V., H. B. - F.. Č.. Z. F., H. B. D., ktorý nadobudli na základe kúpnej zmluvy zo dňa 09. 09. 2016. Poukázal na skutočnosť, že dňa 30. 12. 2020 došlo medzi stranami sporu k fyzickému stretu, keď žalovaný v domnení, že ho žalobkyňa nahráva na mobil, sa snažil zmocniť jej mobilného telefónu použitím fyzického násillia, pričom svedkom, ale aj účastníkom incidentu boli ich maloleté deti, ktoré sa udieraním žalovaného po chrbte snažili, aby žalovaný s útokom na žalobkyňu prestal, následne sa ich snažili rozdeliť, avšak takmer ich zhodili na zem, keď výsledkom tejto fyzickej potýčky strán sporu bolo uhryznutie žalovaného žalobkyňou a podľa lekárskej správy a potvrdenia početné pomliaždeniny žalobkyne v oblasti hrudníka, tváre v oblasti ľavého oka (vo forme hematómu) a opuchnuté pravé zápästie, ako aj rozbitý telefón žalobkyne s tým, že počas predmetného incidentu maloleté deti zavolali sestru žalobkyne, ktorá následne o 10 minút prišla do bytu strán sporu, kde našla plačúce a vystrašené deti oblečené v predchodbičke bytu bez fyzických zranení, pričom sestra žalobkyne si všimla, že tá mala poranenie nad ľavým viečkom. Uviedol, že setra žalobkyne zobrala deti k sebe domov, ktorým v ten deň večer zavola žalovaný, ktorý sa deťom ospravedlnil za to, že boli prítomné pri danom incidente a ešte v ten deň večer žalobkyňa podstúpila ošetrovanie v Univerzitnej nemocnici Bratislava, pričom ošetrojúci lekár potvrdil vyššie uvedené zranenia žalobkyne, o čom vystavil lekársku správu a potvrdenie a žalobkyňa zároveň v ten istý deň podala ústne oznámenie na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru v Bratislave III o priestupku žalovaného proti občianskemu spolunažívaniu. Poukázal na skutočnosť, že dňa 15. 01. 2021 v rámci uskutočneného mediačného rozhovoru strán sporu so psychológom žalovaný potvrdil svoje skratové konanie zo dňa 30. 12. 2020, za ktoré sa ospravedlnil a ktoré sám označil za agresívne z jeho strany, pričom sa snažil vyvinieť, že útočil na mobil žalobkyne. Uviedol, že zo sereenshotov textových správ medzi stranami sporu zase vyplývalo, že zhruba v roku 2018 sa žalovaný vyjadril na margo práce žalobkyne ako čašníčky, že sa hanbí za to, čo robí, jej prácu považoval za "trápnu muklarinu", uviedol, že klame keď sa ho niekto spýta, čo žalobkyňa robí, aby sa nemusel hanbiť s tým, že zo správ z októbra 2019 vyplývalo, že žalovaný sa hnevá sám na seba, že nevie skoncovať so žalobkyňou, že s ňou nechce žiť, lebo je z nej znechutený, nevládze s ňou žiť, že sa mu žalobkyňa protiví po každej stránke a že kvôli nej nechce skončiť v blázinci a zo správ z novembra 2019 vyplývalo, že pre žalovaného je žalobkyňa bezcenná, nebude jej venovať ani čas ani peniaze, je mu ukradnutá, ale deti nie, keď zároveň uviedol, že bude mať s ním žalobkyňa vojnu a že ju zničí, pričom následne jej chcel všetky jej osobné veci (šatstvo) pobaliť do vriec s tým, že ak si ich do určitého dňa žalobkyňa nevezme, vyhodí ich. Výrok, ktorým uložil žalobkyni povinnosť podať žalobu podľa § 146 ods. 2 Občianskeho zákonníka o obmedzenie, resp. vylúčenie užívacieho práva žalovaného k predmetnému bytu do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, odôvodnil právne ust. § 336 ods. 1, 2, 3 C. s. p. s tým, že v prípade, ak v stanovenej lehote žalobu vo veci samej nepodá, nariadené neodkladné opatrenie zruší. Výrok, ktorým rozhodol o náhrade trov konania odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 C. s. p. a vecne úspechom žalobkyne v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, z dôvodu ktorého jej priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2.

Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), súd prvej inštancie dospel

na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.), ako aj z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia (§ 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) a navrhol ho zmeniť a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť alebo zrušiť, nakoľko súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, lebo tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Namietol, že súd prvej inštancie vychádzal len z jednostranných a nepreukázaných tvrdení navrhovateľky, ktorá v snahe dosiahnuť jeho likvidáciu v právnom a faktickom význame slova, porušila ust. § 150 C. s. p., na ktoré sa súd prvej inštancie odvoláva s tým, že žalovaná (zrejme navrhovateľka v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia) sa touto zásadou a zákonným, ustanovením neriadila, uvádzala polopravdy, aby ho zdiskreditovala, pričom ani súd prvej inštancie sa touto zásadou neriadil. Vytkol súdu prvej inštancie, že si osvojil tvrdenia navrhovateľky, ktorá sa odvoláva na niekoľkoročné udalosti zrejme s úmyslom, aby preukázala, že dlhodobo sa medzi nimi deje násilie, ktorého sa na nej a na deťoch dopúšťa a nakoľko opisuje subjektívne a jednostranne ich život, je tiež nútený uviesť, aká je vlastne pravda. Uviedol, že celé podanie považuje zo strany navrhovateľky za alibistické a akt pomsty, avšak neadekvátna reakcia manželky na ich manželskú krízu sa ho hlboko dotýka. Poukázal na skutočnosť, že ich vzájomný vzťah s navrhovateľkou bol od začiatku veľmi komplikovaný, ale nie z dôvodov, ktoré uvádza, keďže vedome opomenula závažnú udalosť zo začiatku ich života, aby ho postavila do zlého svetla. Uviedol, že už počas vysokoškolských štúdií nadviazali vzťah a po jeho návrate z mesačného pobytu vo Francúzsku mu oznámila, že čaká dieťa, avšak nie s ním, ale Q. A. V. A., pričom Q. P. prijal za svojho a navrhovateľku si zobral za manželku. Uviedol, že mocenské až despotické povahové črty a sklony u navrhovateľky sa prejavili skoro, neskôr sa už len umocňovali, mala nepredvídateľné a neprimerané reakcie, napr. v jednom z konfliktov, kedy jej prekážalo, že po práci chvíľu oddychuje, ako dôsledok nesúhlasu rozmlátila jeho osobný počítač, následne vymyslela plán, ako to vysvetliť jeho tete za účelom finančnej podpory pri kúpe nového počítača, ktorý nevyhnutne potreboval k svojej práci, v inom konflikte, kedy sa nezhodli na osobných výchovných preferenciách, ho obľiala takmer vriacim čajom. Odporca vo svojom odvolaní ďalej uviedol, že upadal do životnej melanchólie a tento stav riešil alkoholom, neskôr, v období zhruba 3 rokov aj užívaním ľahkých drog, ktoré s ním občas užívala aj navrhovateľka, avšak uvedomil si tento úpadok a sám, bez akejkoľvek pomoci prestal piť a od 06. augusta 2019 nepije žiaden alkohol, neužíva žiadne drogy a vnútorne je nastavený na celoživotné zotrvanie v abstinencii, avšak navrhovateľka počas celého manželstva na takmer dennej báze pila minimálne 2 a viac pív, menej často víno a tvrdý alkohol. Uviedol, že navrhovateľkou opísané udalosti skoro spred 9 rokov a jeho údajné nevhodné správanie z rokov 2012 až 2018 nepovažuje za podstatné vôbec komentovať, všetky ňou opísané udalosti sú bez dôkazov a miestami je úplne zjavné, že sú účelovo a nelogicky postavené niektoré jej tvrdenia, nakoľko uvádza, že ich vzťahy už boli naštrbené, zvažovala odluku a rozvod, že ju postavil pred hotovú vec, aby išla na potrat, avšak dieťa sa narodilo a žili ďalej spolu, zobrali si hypotekárny úver, kúpili si spolu byt, z ktorého sa ho teraz snaží dostať, pričom celý čas platí hypotéku. Namietol, že ho navrhovateľka viní zo všetkého, avšak nástupom protipandemických opatrení sa predsa život skoro každej rodiny skomplikoval s tým, že kým škola fungovala, pravidelne vozil deti do školy a do škôlky, pripravoval školákom desiatu, večer prichystal večeru, ukladal ich spať, a preto nie je pravda, že v ničom nepomáhal. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka nadviazala, podľa jej slov, blízky a hlboký priateľský vzťah s Petrom Tomanom, a ešte pred pandemiou sa vyjadřila, že je zamilovaná do iného muža, a nakoľko to nechcel prijať, sústredil sa najmä na deti a prácu, trávili spolu minimum spoločných chvíľ, avšak 01. júla 2020 sa navrhovateľka opila takmer do bezvedomia, nad ránom ju našiel hulákajúcu a ležiacu na dlažbe balkóna Q. P., ktorý ho k nej privolať, ako matka nebola schopná chodiť, akýkoľvek jej pokus vstať skončil pádom a úderom do rôznych predmetov, stola, stoličky a podobne, celý čas kričala, snažila sa ho neustále udierať a nadávala mu, dookola spomínala meno Peter a dávala ho do súvisu s milovaním a láskou, pričom deti boli extrémne vystrašené, plakali a veľmi sa báli, a preto privolať brata navrhovateľky, Š. F., aby sa o ňu postaral. Poukázal na to, že navrhovateľka medzičasom vstávala a padala, v priebehu celého incidentu si privodila početné zranenia, s ktorými bola neskôr na lekárskom vyšetrení, vykrikovala, že chce umrieť, pričom jej správanie sa bolo alarmujúce, izbu, v ktorej sa incident odohral, zdemolovala, žalúzie z okien boli strhnuté, bol zničený router internetu, všetky veci pohádzané, stoličky prevrátené. Uviedol, že koncom minulého roka sa jeho vrúčne city k navrhovateľke obnovili, avšak dala mu najavo, že ho nie je schopná ľúbiť a že si nevie predstaviť, že toho niekedy bude schopná, pričom jej odmietavé stanovisko malo pôvod v jej citovej náklonnosti k X. K. s tým, že sa síce snažil vzťah obnoviť, avšak pod podmienkou, že sa prestane sýkať s X. K., avšak sa to nepodarilo a navrhovateľka podala návrh na rozvod, ktorý je na Okresnom súde Bratislava III vedený pod sp. zn. 40P/1/2021. Nepoprel, že citová naviazanosť jeho manželky na iného muža v ňom prirodzene zo začiatku spustila žiarlenie, kedy na

ňu apeloval, aby sa s dotyčným mužom prestala stýkať a toto vyvolalo viaceré emotívne skutky, ktoré ale nikdy nevyústili do násilia s tým, že ako žiarlivý muž ironizoval jej vzťah s X. K. a z tohto si aj robil posmech, čo spätne vyhodnocuje ako infantilné, ale vzhľadom na vtedajšie citové rozpoloženie, pochopiteľné správanie. K tvrdeniu súdu prvej inštancie v uznesení, že v súvislosti s domácim násilím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obežou, keďže najvhodnejší priestor má násilník v domácom prostredí uviedol, že navrhovateľka sama napáchala minimálne na ňom do takej miery násilie, do akej miery to ona tvrdí vo svojom podaní o ňom. Poukázal na listinné dôkazy, Potvrdenie Okresného riaditeľstva PZ v Bratislave III, pod číslom ORP-P-204/BAIII-OPP4-2020, lekársku správu o tom, že ho napadla a spôsobila mu zranenia. K incidentu zo dňa 30. 12. 2020 uviedol, že ho obaja vidia v inej optike s tým zásadným rozdielom, že sa žalobkyňa k nemu nesprávala o nič lepšie, ako to ona tvrdí o ňom, naopak, správala sa spôsobom, ktorý hraničí s nátlakom, psychickým týraním, a kým ona použila voči nemu incident, ktorý sama vyprovokovala, iba sa bránil. Uviedol, že žalobkyňa sa jednostranne rozhodla, zobrala deti, ktoré boli jeden čas u jej matky, pričom ona trávila čas s X. K. a následne sa aj s deťmi nasťahovala ku svojej sestre, kde deti nemajú žiadne podmienky na reálne a normálne fungovanie, zotrvala tam dovtedy, kým naňho alibisticky nenašila domáce násilie, podala návrh na rozvod, návrh na vydanie neodkladného opatrenia, odstrihla ho od detí, bráni mu v styku s nimi s tým, že sám bol objektom týrania navrhovateľky a jeho správanie nebolo o nič menej nevhodnejšie ako jej správanie, nakoľko ho atakovala, fyzicky napadla a dňa 30. 12. 2020 to nebolo prvýkrát. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka ho prvýkrát napadla 06. decembra 2020 potom, ako sa s deťmi vrátili z oslavy Mikuláša, keď tam prišla napriek jeho prosbe, aby nechodila vzhľadom na komplikovanú situáciu a jeho nepokoj vo vzťahu k jej milencovi, a keďže si vypila, vyvolalo to u nej agresívne správanie, pričom po návrate domov a miernej slovnej potýčke ho napadla a začala udierať obuvníkom, udrela ho viackrát do tváre v prítomnosti detí, ktoré ju prosili, aby prestala, čo učinila až potom, keď sa medzi nich postavila Z. L. Š.. Uviedol, že druhý krát ho napadla dňa 30. 12. 2020 pri konflikte s telefónom, pričom spúšťačom tejto nepríjemnej udalosti bola manželkina provokácia, ktorá v ňom vystupňovala pocit beznádeje a menejcennosti, čo je vo všeobecnosti základný manželkin inštrument násilia páchanom na jeho osobe počas celého manželstva, keď celému incidentu predchádzala spontánna potreba L. T., ktorá sa mu v neprítomnosti jej matky posťažovala, že neverí mame, čo hovorí o X. K., že je iba jej blízky priateľ, veď od neho mama dostane na Vianoce elektrickú kolobežku, že videla, ako mu v správe píše „dobrú noc, láska moja“, že ich pristihla spolu v posteli a že z toho bola taká smutná, že mala chuť vyskočiť z okna, následne sa rozplakala, začala cez slzy vraviť, že X. K. nenávidí a že nechce aby existoval, od rozrušenia kopala nohami a keď prišla domov manželka, okamžite ju konfrontoval s tým, čo sa stalo, načo ona iba pohľadovo povedala, že T. X. reháňa a že by mal lepšie poznať vlastnú dcéru s tým, že ju žiadal, aby viac deti nevystavovala prítomnosti X. K., na čo ona nijak nezareagovala, vzala deti mimo a niekoľko minút sa s nimi rozprávala a následne mu oznámila, že deti odchádzajú na druhý deň za jej rodičmi do Z., s čím nesúhlasil, vzhľadom na dohodnutý silvestrovský program. Odporca v dôvodoch svojho odvolania ďalej uviedol, že pri následnom rozhovore s L. T. v prítomnosti navrhovateľky si všimol, že ho nahráva mobilným telefónom, a preto sa skratovo odhodlal k tomu, že jej telefón zoberie, avšak manželku ani nesotil, ani nezvalil na zem, sama sa dala do učupenej pozície, aby tak zabránila vytrhnutiu telefónu z jej rúk s tým, že telefónu sa mu podarilo zmocniť, hodil ho na zem, manželka kričala, že jej má telefón vrátiť, pričom deti sa pokúšali konflikt zastaviť tým, že kričali „prestaňte“, avšak žalobkyňa ho z ničoho nič dva krát udrela do tváre, potom ho uhryzla do ruky, následne dvakrát do krku, škrtila ho a nakoniec telefón pustil a konflikt sa skončil. K zraneniu žalobkyne uviedol, že má podozrenie, že zranenie rebier si privodila sama potom, ako opustil byt s tým, že okamžite išiel na políciu, podal ústne oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) zákona č. 372/1990 Zb., absolvoval lekársku prehliadku, pričom žalobkyňa išla na políciu dve a pol hodiny po ňom. Namietol, že súd prvej inštancie rozhodol bez toho, aby si položil otázku, že ak sa navrhovateľke naozaj dlhšiu dobu dialo to, čo tvrdí, tak by sa ho mala predsa báť, a ako je možné, že sa neobrátila o poskytnutie pomoci na žiadnu organizáciu, o ochranu nepožiadala, nebola v azylovom dome, kde naozaj sa ocitnú ľudia, ktorých život je ohrozený a pociťujú skutočný strach s tým, že nepredložila žiaden dôkaz o tom, že sa na nej páchalo akékoľvek násilie, i keď žili veľmi divoko, ale pričinnili sa o to obaja, pričom ak mala navrhovateľka strach o svoje psychické a fyzické zdravie, prečo nekontaktovala niekedy psychológa alebo políciu a ak mala obavy o psychický vývoj detí, prečo niekedy nekontaktovala pedopsychológa. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka nepreukázala týmto jediným incidentom, ktorý sa odohral dňa 30. 12. 2020, a skresleným opisom ich nekvalitného spolužitia, takú mieru násilia z jeho strany, aby to malo mať za následok vypratanie jeho osoby zo spoločného bytu, zákazu priblíženia k nej na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov s tým, že navrhovateľka toto presvedčenie potvrdila napr. aj tým, že po incidente dňa 30. 12. 2020, bola v jeho prítomnosti v ich byte ešte dvakrát, raz bol prítomný X. K., a

druhýkrát bola len s ním, čo jej strach z neho nepotvrzuje. Uviedol, že z bytu ho vypratali dňa 09. 02. 2021, resp. z neho odišiel dobrovoľne, nekládol žiaden odpor, rešpektoval výzvu policajtov, nevyvolal žiaden škandál s tým, že je presvedčený, že navrhovateľka koná z pomsty a nenávisť k nemu potom, ako ju konfrontoval s tým, že ju miluje a želá si, aby prerušila kontakty so svojim milencom.

3.

Odvolací súd preskúmal vec podľa § 380 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. (Civilný sporový poriadok, účinný od 01. 07. 2016), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 C. s. p. a dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a na základe predložených dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a odvolaniu odporcu je nutné priznať úspech.

4.

Podľa § 324 ods. 1 C. s. p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5.

Podľa § 325 ods. 1 C. s. p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

7.

Podľa § 325 ods. 2 písm. e) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia.

8.

Podľa § 325 ods. 2 písm. f) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje.

9.

Podľa § 325 ods. 2 písm. h) C. s. p., neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

10.

Podľa § 326 ods. 1 C. s. p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

11.

Podľa § 326 ods. 2 C. s. p., k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12.

Podľa § 329 ods. 1 veta prvá C. s. p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13.

Podľa § 329 ods. 2 C. s. p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14.

Z dikcie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je tvrdenie a osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi stranami sporu a nevyhnutnosť úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Neodkladné opatrenie plní funkciu prostriedku regulujúceho právne vzťahy na obdobie po jeho vydaní a má preto výrazný preventívny zmysel i účinok, ktorý v nalievavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy a ak k nej došlo, neodkladným opatrením je možné zabrániť jej rozširovaniu. Nariadenie neodkladného opatrenia vo všeobecnosti teda predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorej zo strán ohrozené. V každom prípade je však potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy.

15.

Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formalities, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenej strane dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda, že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť, nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti strán sporu ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak.

16.

V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia dôkazná povinnosť smeruje k osvedčeniu tých procesných a hmotnoprávnych skutočností, ktorých pravdepodobnosť môže vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, nalievavosti, primeranosti) nariadenia neodkladného opatrenia. Unesenie dôkazného bremena v tomto konaní teda predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu aspoň navrhol dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, ako i dôkazy na osvedčenie nalievavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia.

17.

Cieľom neodkladných opatrení v civilnom procese je dočasná úprava pomerov strán sporu, obmedzujúca sa na dosiahnutie len predbežných účinkov. Nariadením neodkladného opatrenia nezískava jedna zo strán práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov.

18.

Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) C. s. p. preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie

všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako najvyšš pravdepodobná. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia a v jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násillnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať spoločnom obydli s násillnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydlie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násillnej osoby; nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadáním náhradného ubytovania.

19.

Definície násillia sú rozdielne, spájajú ich však aj spoločné črty, násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku, násillím však nie je konflikt, nakoľko v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrášovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka, nezanecháva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia a zvlášť je účinné, ak sa spája s fyzickým násillím. Osobitnou formou násillia je sekundárna viktimizácia - druhotné ubližovanie a násillím je aj nezabránenie násilliu.

20.

Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v súvislosti s domácim násillím je mimoriadne dôležité aspoň v štádiu vyšetrovania trestnej činnosti násillníka, minimalizovať jeho kontakt s obeťou, keďže najvhodnejší priestor pre to má násillník v domácom prostredí obete. Z uvedeného dôvodu bolo i sformulované neodkladné opatrenie v ust. § 325 ods. 2 písm. e) C. s. p., ktorým je možné strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia. Pri tomto druhu neodkladného opatrenia nie je teda rozhodujúce, aký vzťah má účastník podozrivý z násillia k tomuto bytu/domu; dôležité je, že v ňom má bývať obeť, ktorú je potrebné dočasne chrániť, a preto je potrebné v tomto smere upraviť aj pomery strán sporu.

21.

Z dikcie ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e) C. s. p. vyplýva možnosť súdnym rozhodnutím zamedziť osobám, dopúšťajúcim sa násillia na blízkej osobe, dopúšťať sa takého konania ich vylúčením z užívania bytu alebo obmedzením ich užívacieho práva. Právo nebyť vystavovaný domácemu násilliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom, pričom samotná Ústava SR, ako i jednotlivé právne normy zaručujú právo na nedotknuteľnosť súkromného života osoby, čím je ponímané aj právo na pokojný rodinný život a pod. Je však nevyhnutné, aby situácia „násillia“ nebola zamieňaná so situáciou konfliktu, nakoľko násillie nie je hádka ani konflikt, ale býva dlhotrvajúce a má stupňujúcu tendenciu.

22.

Predmetom odvolacieho prieskumu je uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým vyhovel návrhu navrhovateľky domáhajúcej sa neodkladným opatrením pred začatím konania vo veci samej uložiť odporcovi povinnosť nevstupovať do bytu, v ktorom má evidovaný trvalý pobyt a ktorého sú strany sporu bezpodielovými spoluvlastníkmi z dôvodu, že je dôvodne podozrivý z násillia vo vzťahu k navrhovateľke.

23.

Z návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že neodkladné opatrenie navrhovala nariadiť z dôvodu, že bola po dobu posledných rokov obeťou domáceho násillia páchaného odporcom, pričom neustále napätie, ktoré musí prežívať sa odráža na jej psychickom, ako aj fyzickom zdraví a zároveň ovplyvňuje psychické zdravie a vývoj ich štyroch maloletých detí, keď spolužitie s odporcom od uzavretia ich manželstva (od roku 2009) opísala tak, že ho sprevádzalo agresívne správanie sa odporcu, ktorý bol pravidelne pod vplyvom alkoholu, zároveň osočovanie, ponižovanie

a urážanie z jeho strany, ako aj citové vydieranie spoločných maloletých detí, a ako dôkaz predložila vzájomnú sms komunikáciu s odporcom, a lekársku správu zo dňa 30. 12. 2020 vystavenú Univerzitnou nemocnicou Bratislava, CPO - úrazová ambulancia a Potvrdenie zo dňa 30. 12. 2020, ORP-P-205/BAIII-OPP4-2020, vydané Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave III, odbor poriadkovej polície, Obvodné oddelenie Policajného zboru Bratislava Nové Mesto - západ o tom, že urobila ústne oznámenie o priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e) zák. č. 372/1990 Zb., keď uvedené skutočnosti boli podľa názoru súdu prvej inštancie dostatočným dôvodom na uloženie povinnosti odporcovi dočasne do bytu nevstupovať, a to napriek tomu, že neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 2 písm. e), resp. g) C. s. p. je možné nariadiť iba v prípadoch, keď je preukázané násilie, ktoré musí mať dlhotrvajúci charakter, ktorá zákonná požiadavka je síce v návrhu tvrdená, avšak žiadnym relevantným dôkazným prostriedkom preukázaná, nakoľko svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila výlučne popisom situácií, ku ktorým údajne v spoločnej nehnuteľnosti medzi stranami sporu dochádza, z ktorých však žiadne násilie, ktoré je možné vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné proti osobe, alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré má za následok vysokú pravdepodobnosť poranenia, smrť, psychickú škodu, nevyplýva.

24.

Odvolačiemu súdu nie je preto zrejmé, na základe akých skutkových okolností dospel súd prvej inštancie k záveru, že navrhovateľka naliehavosť a potrebu nariadenia neodkladného opatrenia preukázala, nakoľko vyššie uvedené dva listinné dôkazy za preukázanie dlhodobého fyzického alebo psychického násillia, ktorého sa má odporca údajne dopúšťať, v žiadnom prípade nie je možné považovať za preukázanie právne podstatnej skutočnosti, že jeho správanie sa k navrhovateľke by vôbec nadobúdalo intenzitu fyzického a psychického násillia, keď iba samotné narušenie vzájomných vzťahov strán sporu, nemôže zakladať dôvodnosť navrhovaného neodkladného opatrenia.

25.

Súd prvej inštancie totiž pri svojom rozhodovaní povinnosť navrhovateľky osvedčiť procesné a hmotnoprávne skutočnosti, ktorých pravdepodobnosť mohla vyústiť do záveru o legálnosti (potrebe, naliehavosti, primeranosti) navrhovaného neodkladného opatrenia, absolútne zbagatelizoval, napriek tomu, že v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v činnosti súdu pred začatím konania, a pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia výlučne na tom, kto ho navrhuje, z čoho vyplýva, že bolo povinnosťou navrhovateľky, ak chcela uniesť dôkazné bremeno v tomto konaní, navrhnúť dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý žiadala chrániť neodkladným opatrením, ako i dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia, keďže súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie len na základe tvrdení toho, kto jeho nariadenie navrhuje, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

26.

Odvolačí súd považuje za nevyhnutné uviesť, že pokiaľ došlo k incidentu medzi stranami dňa 30. 12. 2020 a hrozba bezprostrednej ujmy na duševnej a fyzickej integrite navrhovateľky existovala ako v návrhu tvrdí dlhé roky, tak nie je zrejmý dôvod, pre ktorý návrh na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia podala na súd prvej inštancie až dňa 04. 02. 2021, t. j. viac ako mesiac po kolízii, ku ktorej medzi stranami nesporne došlo, keďže konflikt potvrdil aj odporca v podanom odvolaní a zároveň predložil lekárske potvrdenie zo dňa 30. 12. 2020, z ktorého vyplýva, že má dve hryzné rany v oblasti krku a vlasatej časti hlavy, ako aj v oblasti zápästia, oškreniny na rukách uhryznutím inou osobou, spolu s fotodokumentáciou.

27.

Odvolačí súd preto dospel k záveru, že napadnuté uznesenie, ktorým súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil odporcovi bez časového obmedzenia povinnosť nevstupovať do nehnuteľnosti patriacej do bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu je nutné považovať za vecne

nesprávne, keď za dostatočné považoval iba potvrdenie predložené navrhovateľkou o jednom incidente zo dňa 30. 12. 2020, kedy ako potvrdil aj odporca k hádke a k fyzickému napadnutiu skutočne došlo, avšak násilné správanie sa odporcu nebolo preukázané v takej miere, aby bol dôvod na zásadné obmedzenie základných práv zo strany orgánov verejnej moci a citeľný zásah do inak neodňateľného práva každej osoby na jej súkromný život v zmysle čl. 16 ods. 1 a čl. 19 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva na nedotknuteľnosť jej obydľia v zmysle čl. 21 Ústavy SR, nakoľko výnimočnosť takejto zásahu musí byť preukázaná konkrétnymi a relevantnými okolnosťami daného prípadu.

28.

Z uvedených dôvodov sa odvolací stotožnil s argumentáciou odporcu v podanom odvolaní, že mu súd prvej inštancie svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, nakoľko zákaz dočasne nevstupovať do bytu nariadený napadnutým uznesením, by predstavoval neprimeraný a zákonu nezodpovedajúci zásah do výkonu jeho spoluvlastníckych práv s tým, že potreba uprednostnenia záujmu navrhovateľky na úkor práv odporcu v danej veci nebola žiadnym spôsobom preukázaná, keď túto navrhovateľka odvodzovala zrejme z rôznych verbálnych incidentov, ktoré ani právne relevantným spôsobom nepreukázala, nakoľko elektronická komunikácia z roku 2018, resp. 2019 preukazuje iba ich vzájomnú animozitu a rozvrat ich manželstva.

29.

Súd prvej inštancie preto napadnutým uznesením, ktorým návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel z dôvodu, že zákonné podmienky na jeho nariadenie splnené boli, rozhodol vecne nesprávne, a preto odvolací súd prvoinštančné uznesenie podľa § 388 C. s. p. zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol v celom rozsahu, nakoľko navrhovateľka neosvedčila potrebu bezodkladnej úpravy medzi stranami sporu a ani skutočnosť, že odporca je dôvodne podozrivý z násillia.

30.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 ods. 2 C. s. p. tak, že odporcovi úspešnému v odvolacom konaní priznal nárok na náhradu trov konania v plnej výške s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. v spojení s § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

(1) Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

(2) Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 C. s. p.).

(1) Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

(2) Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

(1) Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

(2) Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

(1) Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 C. s. p.).

(1) Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

(2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).